

יונתן כהן
חדו"א 2
תרגול מספר 13

אינטגרל משטחי מסוג ראשון, שני
משפט Gauss

1.

לחשב את מסת המשטח σ הנחתך מחצי הגליל $y^2 + z^2 = 4, z \geq 0$, ע"י המישורים $x = 0, x = 10$, כאשר צפיפות המסה ליחידת שטח נתונה ע"י $\rho(x, y, z) = xz$.

מסת המשטח σ נתונה ע"י

$$\text{mass}(\sigma) = \iint_{\sigma} \rho(x, y, z) dS = \iint_{\sigma} xz dS$$

החצי העליון של הגליל מתואר ע"י

$$y^2 + z^2 = 4, z \geq 0 \Rightarrow z = \sqrt{4 - y^2}$$

כלומר זהו הגרף של הפונקציה

$$z = \varphi(x, y) = \sqrt{4 - y^2}$$

המשטח σ הוא החלק של הגרף שמעל המלבן

$$D = \{(x, y) \mid 0 \leq x \leq 10, -2 \leq y \leq 2\}$$

ולכן פרמטריזציה למשטח σ נתונה ע"י

$$z = \varphi(x, y) = \sqrt{4 - y^2}$$

$$\vec{r}(x, y) = (x, y, \sqrt{4 - y^2})$$

ותחום הפרמטריזציה הוא המלבן

$$D = \{(x, y) \mid 0 \leq x \leq 10, -2 \leq y \leq 2\}$$

וקטור נורמל למשטח נתון ע"י

$$\vec{N} = (\varphi_x, \varphi_y, -1) = \left(0, -\frac{2y}{2\sqrt{4 - y^2}}, -1\right) = \left(0, -\frac{y}{\sqrt{4 - y^2}}, -1\right)$$

והנורמה שלו נתונה ע"י

$$\|\vec{N}\| = \sqrt{\varphi_x^2 + \varphi_y^2 + 1} = \sqrt{0^2 + \left(-\frac{y}{\sqrt{4 - y^2}}\right)^2 + 1} = \sqrt{\frac{y^2}{4 - y^2} + 1} = \sqrt{\frac{4}{4 - y^2}} = \frac{2}{\sqrt{4 - y^2}}$$

ולכן

$$\text{mass}(\sigma) = \iint_{\sigma} xz dS = \iint_D x \sqrt{4 - y^2} \cdot \frac{2}{\sqrt{4 - y^2}} dA = \iint_D 2x dA =$$

נפתור את האינטגרל הכפול.

התחום D הוא המלבן

$$0 \leq x \leq 10, -2 \leq y \leq 2$$

ולכן

$$= \int_{x=0}^{10} dx \int_{y=-2}^2 2x dy = \int_{x=0}^{10} 2x \cdot (2 - (-2)) dx = \int_{x=0}^{10} 8x dx = 4x^2 \Big|_{x=0}^{10} = 400 - 0 = 400$$

לחשב את שטח המשטח σ הנתון ע"י $z = 1 + a^2 - x^2 - y^2$, $z \geq 1$, פרמטר חיובי. a

שטח המשטח σ נתון ע"י

$$\text{area}(\sigma) = \iint_{\sigma} 1 dS$$

זהו פרבולואיד שקודקודו בנקודה $(0, 0, 1 + a^2)$ הוא ינפתח כלפי מטה.

החיתוך של הפרבולואיד עם המישור $z = 1$ הוא

$$\begin{cases} z = 1 + a^2 - x^2 - y^2 \\ z = 1 \end{cases} \Rightarrow 1 + a^2 - x^2 - y^2 = 1 \Rightarrow x^2 + y^2 = a^2$$

זהו מעגל במישור xy שמרכזו הראשית ורדיוסו a .

ולכן ההיטל של המשטח σ למישור xy הוא העיגול

$$D = \{(x, y) \mid x^2 + y^2 \leq a^2\}$$

המשטח σ הוא ימעלי העיגול D במישור xy , הוא החלק של גרף הפונקציה

$$z = \varphi(x, y) = 1 + a^2 - x^2 - y^2$$

שמעל העיגול D .

ולכן פרמטריזציה למשטח σ נתונה ע"י

$$z = \varphi(x, y) = 1 + a^2 - x^2 - y^2$$

$$\vec{r}(x, y) = (x, y, 1 + a^2 - x^2 - y^2)$$

ותחום הפרמטריזציה הוא העיגול

$$D = \{(x, y) \mid x^2 + y^2 \leq a^2\}$$

וקטור נורמל למשטח נתון ע"י

$$\vec{N} = (\varphi_x, \varphi_y, -1) = (-2x, -2y, -1)$$

והנורמה שלו נתונה ע"י

$$\|\vec{N}\| = \sqrt{\varphi_x^2 + \varphi_y^2 + 1} = \sqrt{(-2x)^2 + (-2y)^2 + 1} = \sqrt{4(x^2 + y^2) + 1}$$

ולכן

$$\text{area}(\sigma) = \iint_{\sigma} 1 dS = \iint_D 1 \cdot \sqrt{4(x^2 + y^2) + 1} dA =$$

נפתור את האינטגרל הכפול.

תחום האינטגרציה D הוא עיגול שמרכזו הראשית ולכן נוח לפתור אינטגרל זה בקואורדינטות פולריות.

איפיון התחום D בקואורדינטות פולריות: $0 \leq \theta \leq 2\pi$, $0 \leq r \leq a$.

ולכן

$$= \int_{\theta=0}^{2\pi} d\theta \int_{r=0}^a \underbrace{\sqrt{4r^2 + 1}}_J \cdot r dr = \int_{\theta=0}^{2\pi} 1 d\theta \cdot \int_{r=0}^a \sqrt{4r^2 + 1} r dr = 2\pi \cdot \int_{r=0}^a \sqrt{4r^2 + 1} r dr =$$

ע"י החלפת משתנה

$$u = 1 + 4r^2$$

$$du = 8r dr \Rightarrow r dr = \frac{1}{8} du$$

$$r = 0 \Rightarrow u = 1$$

$$r = a \Rightarrow u = 1 + 4a^2$$

נקבל

$$= 2\pi \cdot \int_{u=1}^{1+4a^2} \sqrt{u} \frac{1}{8} du = \frac{\pi}{4} \frac{u^{3/2}}{\frac{3}{2}} \bigg|_{u=1}^{1+4a^2} = \frac{\pi}{6} ((1 + 4a^2)^{3/2} - 1)$$

1.

לחשב שטף השדה $\vec{F} = xe^y \sin z \hat{i} + yz \hat{j} + z^2 \hat{k}$ דרך המשטח σ הנחתך מחצי הגליל $y^2 + z^2 = 4, z \geq 0$ ע"י המישורים $x=0, x=10$ עם כוון כלפי חוץ מציר x .

שטף השדה $\vec{F}$ דרך המשטח σ נתון ע"י

$$\Phi = \iint_{\sigma} \vec{F} \cdot d\vec{S}$$

החצי העליון של הגליל מתואר ע"י

$$y^2 + z^2 = 4, z \geq 0 \Rightarrow z = \sqrt{4 - y^2}$$

כלומר זהו הגרף של הפונקציה

$$z = \varphi(x, y) = \sqrt{4 - y^2}$$

המשטח σ הוא החלק של הגרף שמעל המלבן

$$D = \{(x, y) \mid 0 \leq x \leq 10, -2 \leq y \leq 2\}$$

ולכן פרמטריזציה למשטח σ נתונה ע"י

$$z = \varphi(x, y) = \sqrt{4 - y^2}$$

$$\vec{r}(x, y) = (x, y, \sqrt{4 - y^2})$$

ותחום הפרמטריזציה הוא המלבן

$$D = \{(x, y) \mid 0 \leq x \leq 10, -2 \leq y \leq 2\}$$

הכוון של הנורמל למשטח הוא בכוון כלפי חוץ מציר x , כלומר 'כלפי מעלה' (עם רכיב z חיובי).
ולכן וקטור נורמל למשטח נתון ע"י

$$\vec{N} = (-\varphi_x, -\varphi_y, 1) = \left(0, \frac{2y}{2\sqrt{4-y^2}}, 1\right) = \left(0, \frac{y}{\sqrt{4-y^2}}, 1\right)$$

ולכן

$$\Phi = \iint_{\sigma} \vec{F} \cdot d\vec{S} = \iint_D \vec{F}(x, y, \varphi(x, y)) \cdot \vec{N} dA =$$

$$= \iint_D \left(xe^y \sin \sqrt{4-y^2}, y\sqrt{4-y^2}, (\sqrt{4-y^2})^2 \right) \cdot \left(0, \frac{y}{\sqrt{4-y^2}}, 1 \right) dA =$$

$$= \iint_D (y^2 + (4-y^2)) dA = \iint_D 4 dA = 4 \iint_D 1 dA = 4 \cdot \text{area}(D) = 4 \cdot 10 \cdot 4 = 160$$

לחשב שטף השדה $\vec{F} = y\hat{i} + x\hat{j} + z\hat{k}$ דרך המשטח σ המוגדר ע"י $z = 3 - x^2 - y^2$, $z \geq 2$ עם כוון כלפי מעלה.

שטף השדה $\vec{F}$ דרך המשטח σ נתון ע"י

$$\Phi = \iint_{\sigma} \vec{F} \cdot d\vec{S}$$

זהו פרבולואיד שקודקודו בנקודה $(0,0,3)$ הוא יפתח כלפי מטה.

החיתוך של הפרבולואיד עם המישור $z = 2$ הוא

$$\begin{cases} z = 3 - x^2 - y^2 \\ z = 2 \end{cases} \Rightarrow 3 - x^2 - y^2 = 2 \Rightarrow x^2 + y^2 = 1$$

זהו מעגל במישור xy שמרכזו הראשית ורדיוסו 1.

ולכן ההיטל של המשטח σ למישור xy הוא העיגול

$$D = \{(x, y) \mid x^2 + y^2 \leq 1\}$$

המשטח σ הוא 'מעלי' העיגול D במישור xy , הוא החלק של גרף הפונקציה

$$z = \varphi(x, y) = 3 - x^2 - y^2$$

שמעל העיגול D .

ולכן פרמטריזציה למשטח σ נתונה ע"י

$$z = \varphi(x, y) = 3 - x^2 - y^2$$

$$\vec{r}(x, y) = (x, y, 3 - x^2 - y^2)$$

ותחום הפרמטריזציה הוא העיגול

$$D = \{(x, y) \mid x^2 + y^2 \leq 1\}$$

הכוון של הנורמל למשטח הוא 'כלפי מעלה' (עם רכיב z חיובי).

ולכן וקטור נורמל למשטח נתון ע"י

$$\vec{N} = (-\varphi_x, -\varphi_y, 1) = (2x, 2y, 1)$$

ולכן

$$\begin{aligned} \Phi &= \iint_{\sigma} \vec{F} \cdot d\vec{S} = \iint_D \vec{F}(x, y, \varphi(x, y)) \cdot \vec{N} dA = \iint_D (y, x, 3 - x^2 - y^2) \cdot (2x, 2y, 1) dA = \\ &= \iint_D (4xy + 3 - x^2 - y^2) dA = \end{aligned}$$

נפתור את האינטגרל הכפול.

תחום האינטגרציה D הוא עיגול שמרכזו הראשית ולכן נוח לפתור אינטגרל זה בקואורדינטות פולריות.

איפיון התחום D בקואורדינטות פולריות: $0 \leq \theta \leq 2\pi$, $0 \leq r \leq 1$.

ולכן

$$\begin{aligned} &= \int_{\theta=0}^{2\pi} d\theta \int_{r=0}^1 (4 \cdot r \cos \theta \cdot r \sin \theta + 3 - r^2) \cdot \underbrace{r}_{J} dr = \int_{\theta=0}^{2\pi} d\theta \int_{r=0}^1 (2r^3 \sin 2\theta + 3r - r^3) dr = \\ &= \int_{\theta=0}^{2\pi} d\theta \left[\frac{1}{2} r^4 \sin 2\theta + \frac{3}{2} r^2 - \frac{1}{4} r^4 \right]_{r=0}^1 = \int_{\theta=0}^{2\pi} \left(\frac{1}{2} \sin 2\theta + \frac{5}{4} \right) d\theta = \\ &= -\frac{\cos 2\theta}{4} + \frac{5}{4} \theta \Big|_{\theta=0}^{2\pi} = -\frac{\cos 4\pi - \cos 0}{4} + \frac{5}{4} (2\pi - 0) = \frac{5}{2} \pi \end{aligned}$$

1.

לחשב שטף השדה $\vec{F} = y\hat{i} + x\hat{j} + z\hat{k}$ דרך המשטח σ המוגדר ע"י $z \geq 2$, $z = 3 - x^2 - y^2$ עם כוון כלפי מעלה.

זהו פרבולואיד שקודקודו בנקודה $(0,0,3)$ הוא 'נפתח כלפי מטה'.
החיתוך של הפרבולואיד עם המישור $z = 2$ הוא

$$\begin{cases} z = 3 - x^2 - y^2 \\ z = 2 \end{cases} \Rightarrow 3 - x^2 - y^2 = 2 \Rightarrow x^2 + y^2 = 1$$

המשטח σ הוא החלק של הפרבולואיד $z = 3 - x^2 - y^2$ שמעל המישור $z = 2$.
זהו משטח שאינו סגור.

נגדיר משטח σ_0 , זהו הדיסקה העגולה $x^2 + y^2 \leq 1, z = 2$ (העיגול $x^2 + y^2 \leq 1$ המוכל במישור $z = 2$).
נבחר למשטח σ_0 את הכוון כלפי מטה.

נגדיר משטח $\sigma_* = \sigma + \sigma_0$. אז σ_* הוא משטח סגור וחלק למקוטעין.

הכוון הנתון במשטח σ הוא כלפי מעלה וזה 'כלפי חוץ' מהמשטח הסגור σ_* .

הכוון שבחרנו במשטח σ_0 הוא כלפי מטה וזה 'כלפי חוץ' מהמשטח הסגור σ_* .

ולכן הכוון של המשטח הסגור σ_* הוא 'כלפי חוץ'.

נסמן ב G את התחום הכלוא בתוך המשטח הסגור σ_* , ולכן השפה של G עם הכוון החיובי במובן משפט Gauss היא σ_* .

רכיבי השדה $\vec{F}$ הם בעלי נגזרות חלקיות רציפות, המשטח σ_* הוא משטח סגור וחלק למקוטעין עם הכוון החיובי במובן משפט Gauss, ולכן מתקיימות דרישות משפט Gauss, מתקיים

$$\iint_{\sigma_*} \vec{F} \cdot d\vec{S} = \iiint_G \operatorname{div} \vec{F} dV$$

נחשב $\operatorname{div} \vec{F}$:

$$\operatorname{div} \vec{F} = \frac{\partial}{\partial x}(y) + \frac{\partial}{\partial y}(x) + \frac{\partial}{\partial z}(z) = 0 + 0 + 1 = 1$$

כלומר

$$\iint_{\sigma_*} \vec{F} \cdot d\vec{S} = \iiint_G 1 dV$$

נחשב את האינטגרל המשולש בקואורדינטות גליליות.

היטל הגוף G למישור xy הוא העיגול

$$D = \{(x, y) \mid x^2 + y^2 \leq 1\}$$

המאופיין בקואורדינטות גליליות ע"י

$$0 \leq \theta \leq 2\pi, \quad 0 \leq r \leq 1$$

הגוף G הוא 'מעלי' ההיטל D , מוגבל 'מלמטה' ע"י המישור $z = 2$, ומלמעלה ע"י הפרבולואיד

$$z = 3 - x^2 - y^2$$

לסיכום, איפיון הגוף G בקואורדינטות גליליות הוא

$$0 \leq \theta \leq 2\pi$$

$$0 \leq r \leq 1$$

$$2 \leq z \leq 3 - r^2$$

ולכן

$$\begin{aligned}\iint_{\sigma_*} \vec{F} \cdot d\vec{S} &= \iiint_G 1 dV = \int_{\theta=0}^{2\pi} d\theta \int_{r=0}^1 dr \int_{z=2}^{3-r^2} \underbrace{1 \cdot r}_{J} dz = \int_{\theta=0}^{2\pi} 1 d\theta \cdot \int_{r=0}^1 dr \int_{z=2}^{3-r^2} r dz = 2\pi \cdot \int_{r=0}^1 r \cdot (3-r^2-2) dr = \\ &= 2\pi \cdot \int_{r=0}^1 (r-r^3) dr = 2\pi \left(\frac{1}{2} r^2 - \frac{1}{4} r^4 \right) \Big|_{r=0}^1 = 2\pi \cdot \frac{1}{4} = \frac{\pi}{2}\end{aligned}$$

כעת יש לחשב השטף דרך המשטח σ_0 .

המשטח σ_0 מונח בתוך המישור $z=2$ כלומר בגרף הפונקציה $z = \varphi(x, y) = 2$, ולכן פרמטריזציה של המשטח:

$$\vec{r}(x, y) = (x, y, \varphi(x, y)) = (x, y, 2)$$

תחום הפרמטריזציה הזו הוא ההיטל של המשטח σ_0 למישור xy . הוא הדיסקה העגולה

$$x^2 + y^2 \leq 1, z = 2$$

ולכן היטלה למישור xy הוא

$$D = \{(x, y) \mid x^2 + y^2 \leq 1\}$$

וקטור נייצב למשטח (לא מנורמל) בכון כלפי מטה נתון ע"י

$$\vec{N} = (\varphi_x, \varphi_y, -1) = (0, 0, -1)$$

ולכן השטף דרך המשטח σ_0 הוא

$$\begin{aligned}\iint_{\sigma_0} \vec{F} \cdot d\vec{S} &= \iint_D \vec{F}(x, y, \varphi(x, y)) \cdot \vec{N} dA = \iint_D (y, x, 2) \cdot (0, 0, -1) dA = \iint_D (-2) dA = -2 \iint_D 1 dA = \\ &= -2 \text{area}(D) = -2 \cdot \pi \cdot 1^2 = -2\pi\end{aligned}$$

(מכיוון ש D הוא עיגול בעל רדיוס 1).

ולכן $\sigma_* = \sigma + \sigma_0$

$$\begin{aligned}\iint_{\sigma_*} \vec{F} \cdot d\vec{S} &= \iint_{\sigma} \vec{F} \cdot d\vec{S} + \iint_{\sigma_0} \vec{F} \cdot d\vec{S} \\ \Rightarrow \iint_{\sigma} \vec{F} \cdot d\vec{S} &= \iint_{\sigma_*} \vec{F} \cdot d\vec{S} - \iint_{\sigma_0} \vec{F} \cdot d\vec{S} = \frac{\pi}{2} - (-2\pi) = \frac{5}{2}\pi\end{aligned}$$

לחשב שטף השדה $\vec{F} = 3xy^2\hat{i} - (y^3 + x)\hat{j} + 2z\hat{k}$ דרך המשטח σ שהוא החרוט $0 \leq z \leq 1, z = \sqrt{x^2 + y^2}$ (עם רכיב z חיובי).

המשטח הנתון σ אינו סגור – זהו חרוט "פתוח למעלה". נסגור אותו ע"י משטח σ_0 שהינו דיסקה עגולה בגובה $z = 1$, ואז $\sigma_* = \sigma + \sigma_0$ משטח סגור. חיתוך החרוט $z = \sqrt{x^2 + y^2}$ עם המישור $z = 1$ הוא המעגל $x^2 + y^2 = 1, z = 1$, ולכן המשטח הסגור σ_0 הוא הדיסקה העגולה $x^2 + y^2 \leq 1, z = 1$. הכוון המוגדר במשטח σ הוא "כלפי מעלה", ולכן כאשר נחשוב על המשטח הסגור $\sigma_* = \sigma + \sigma_0$ הנורמל הוא כלפי פנים המשטח הסגור, ולכן גם ב σ_0 הנורמל צריך להיות כלפי הפנים של המשטח הסגור σ_* , כלומר הנורמל במשטח σ_0 צריך להיות כלפי מטה.

כעת המשטח הסגור $\sigma_* = \sigma + \sigma_0$ הוא בעל נורמל כלפי פנים. נסמן ב G את התחום הכלוא בתוך המשטח הסגור σ_* , ולכן השפה של G עם הכוון הנכון במובן משפט Gauss היא $-\sigma_*$.

רכיבי השדה $\vec{F}$ הם בעלי נגזרות חלקיות רציפות, המשטח σ_* הוא משטח סגור וחלק למקוטעין ולכן מתקיימות דרישות משפט Gauss, מתקיים

$$\iint_{-\sigma_*} \vec{F} \cdot d\vec{S} = \iiint_G \operatorname{div} \vec{F} dV \Rightarrow -\iint_{\sigma_*} \vec{F} \cdot d\vec{S} = \iiint_G \operatorname{div} \vec{F} dV \Rightarrow \iint_{\sigma_*} \vec{F} \cdot d\vec{S} = -\iiint_G \operatorname{div} \vec{F} dV$$

נחשב $\operatorname{div} \vec{F}$:

$$\operatorname{div} \vec{F} = \frac{\partial}{\partial x}(3xy^2) + \frac{\partial}{\partial y}(-y^3 - x) + \frac{\partial}{\partial z}(2z) = 3y^2 - 3y^2 + 2 = 2$$

התחום G : זהו הגוף הכלוא בין החרוט $z = \sqrt{x^2 + y^2}$ לבין המישור $z = 1$, ולכן נקודות בגוף G מקיימות $\sqrt{x^2 + y^2} \leq z \leq 1$ ולכן גם $x^2 + y^2 \leq 1$, כלומר ההיטל של התחום G למישור xy הוא $x^2 + y^2 \leq 1$. לסיכום

$$G = \{(x, y, z) \mid x^2 + y^2 \leq 1, \sqrt{x^2 + y^2} \leq z \leq 1\}$$

נוח לחשב האינטגרל בקואורדינטות גליליות. ההיטל למישור xy הוא $0 \leq r \leq 1, 0 \leq \theta \leq 2\pi$ והתחום G הוא

$$G = \{(r \cos \theta, r \sin \theta, z) \mid 0 \leq \theta \leq 2\pi, 0 \leq r \leq 1, r \leq z \leq 1\}$$

או

$$G = \{(r \cos \theta, r \sin \theta, z) \mid 0 \leq \theta \leq 2\pi, 0 \leq z \leq 1, 0 \leq r \leq z\}$$

חישוב השטף דרך המשטח הסגור σ_* :

$$\begin{aligned} \iint_{\sigma_*} \vec{F} \cdot d\vec{S} &= -\iiint_G \operatorname{div} \vec{F} dV = -\iiint_G 2dV = -\int_0^{2\pi} d\theta \int_0^1 dr \int_r^1 2 \cdot r dz = -\int_0^{2\pi} d\theta \int_0^1 dr 2rz \Big|_r^1 = \\ &= -\int_0^{2\pi} d\theta \int_0^1 2r(1-r) dr = -\int_0^{2\pi} d\theta \int_0^1 (2r - 2r^2) dr = -\int_0^{2\pi} d\theta \left(r^2 - \frac{2}{3} r^3 \right) \Big|_0^1 = \\ &= -\int_0^{2\pi} \frac{1}{3} d\theta = -\frac{1}{3} \cdot 2\pi = -\frac{2}{3} \pi \end{aligned}$$

לחלופין, מכיוון ש G הוא חרוט בעל רדיוס 1 וגובה 1 (נפח חרוט בעל רדיוס r וגובה h הוא $\frac{1}{3}\pi r^2 h$):

$$\iint_{\sigma_*} \vec{F} \cdot d\vec{S} = -\iiint_G \operatorname{div} \vec{F} dV = -\iiint_G 2dV = -2 \iiint_G 1dV = -2 \operatorname{volume}(G) = -2 \cdot \frac{1}{3} \pi \cdot 1^2 \cdot 1 = -\frac{2}{3} \pi$$

כעת יש לחשב השטף דרך המשטח σ_0 .

המשטח σ_0 מונח בתוך המישור $z = 1$, כלומר בגרף הפונקציה $z = \varphi(x, y) = 1$, ולכן פרמטריזציה של המשטח

$$\vec{r}(x, y) = (x, y, \varphi(x, y)) = (x, y, 1)$$

תחום הפרמטריזציה הזו הוא ההיטל של המשטח σ_0 למישור xy . σ_0 הוא הדיסקה העגולה

$$x^2 + y^2 \leq 1, z = 1$$

ולכן היטלה למישור xy הוא

$$D = \{(x, y) \mid x^2 + y^2 \leq 1\}$$

וקטור ניצב למשטח (לא מנורמל) נתון ע"י $\pm(\varphi_x, \varphi_y, -1)$. במקרה שלנו הנורמל ל σ_0 הוא כלפי מטה ולכן

$$\vec{N} = (\varphi_x, \varphi_y, -1) = (0, 0, -1)$$

ולכן השטף הוא

$$\iint_{\sigma_0} \vec{F} \cdot d\vec{S} = \iint_D \vec{F}(x, y, \varphi(x, y)) \cdot \vec{N} dA = \iint_D (3xy^2, -y^3 - x, 2 \cdot 1) \cdot (0, 0, -1) dA = \iint_D (-2) dA$$

מכיוון ש D הוא עיגול בעל רדיוס 1

$$\iint_{\sigma_0} \vec{F} \cdot d\vec{S} = \iint_D (-2) dA = -2 \iint_D 1 dA = -2 \text{area}(D) = -2 \cdot \pi \cdot 1^2 = -2\pi$$

ולכן $\sigma_* = \sigma + \sigma_0$

$$\iint_{\sigma_*} \vec{F} \cdot d\vec{S} = \iint_{\sigma} \vec{F} \cdot d\vec{S} + \iint_{\sigma_0} \vec{F} \cdot d\vec{S}$$

$$\Rightarrow \iint_{\sigma} \vec{F} \cdot d\vec{S} = \iint_{\sigma_*} \vec{F} \cdot d\vec{S} - \iint_{\sigma_0} \vec{F} \cdot d\vec{S} = -\frac{2}{3}\pi - (-2\pi) = \frac{4}{3}\pi$$